

Davranışsal Finans Alanında Yazılmış Akademik Çalışmalara Yönelik Bir İçerik Analizi

Nafiye Aksöz¹

Makale Bilgisi

Makale Süreci:

Geliş Tarihi: 30/06/2024

Kabul Tarihi: 03/07/2024

Bilgi

Bu çalışma, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi tarafından 23-25 Mayıs 2024 tarihinde düzenlenmiş olan Uluslararası İktisadi ve İdari Çalışmalar Kongresi (ULIC-2024)'nde bildiri olarak sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Finans, Davranış Finans, İçerik Analizi

Jel Kodları: G40, G41, G20

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı, davranışsal finans alanında yazılmış akademik çalışmaları içerik analizi yöntemi ile incelemek ve elde edilen veriler doğrultusunda davranışsal finans alanında yapılacak çalışmalara katkı sağlamaktır.

Yöntem: İçerik analizi türlerinden kategorik çözümlene tekniği ve betimsel içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizinin uygulandığı bu çalışmada akademik çalışmaların hazırlandığı yıllar, yayın türü, yazım dili, hazırlandığı üniversiteler, çalışma konu alanları, ilişkilendirilen değişkenler ve araştırma yöntemlerine göre kategorize edilmiştir.

Bulgular: Bu çalışmada davranışsal finans alanındaki YÖKTEZ ve Google Akademik çalışmaları incelenerek 2003-2024 yılları arasında yayınlanmış 716 çalışmaya ulaşılmıştır. Bu çalışmaların 409'u YÖKTEZ ve 307'si Google Akademik veri tabanından alınmıştır.

Sonuç: Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi (YÖKTEZ) ve Google Akademik üzerinde gerçekleştirilen çalışmaların analizi, yüksek lisans seviyesinde özellikle 2019, 2021 ve 2022 yıllarında yoğunlaştığını göstermektedir. Google Akademik verilerine göre, 2022 yılında yapılan araştırmaların makale bazında en yoğun olduğu görülmüştür. Yıllara göre incelendiğinde, en fazla çalışmanın Türkçe dilinde yapıldığı belirlenmiştir. Özellikle işletme alanında yapılan araştırmaların öne çıktığı gözlemlenmiştir. Bu çalışmaların odaklandığı ana konu ise yatırımcı davranışları olmuştur. Anket yönteminin tercih edildiği araştırmaların sayısının diğer yöntemlere göre daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Bu analiz, Türkçe dilinde işletme alanında yatırımcı davranışları konusunda yapılan araştırmaların genellikle anket yöntemiyle gerçekleştirildiğini ortaya koymaktadır. Yıllara göre davranışsal finans alanında yapılmış çalışmalar incelendiğinde tez ve makale üzerinde ele alınan konular farklılaşmaktadır. Bilimsel yayınlara yönelik birçok farklı bilgiyi bir arada sunan içerik analizi çalışmaları, yeni araştırmalar için yol gösterici olma özelliği taşımaktadır.

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, aksznfy41@gmail.com, ORCID: 0009-0006-2352-7878

A Content Analysis of Academic Studies on Behavioral Finance

Article Info

Article Proses:

Received: 30/06/2024

Accepted: 03/07/2024

Acknowledgment

The study was presented as a paper at the International Congress of Economic and Administrative Studies (ULIC-2024) organized by Tokat Gaziosmanpaşa University Faculty of Economics and Administrative Sciences on 23-25 May 2024.

Keywords: Finance, Behavioural Finance, Content Analysis

JEL Codes G40, G41, G20

Abstract

Purpose: The aim of this study is to examine the academic studies written in the field of behavioural finance by content analysis method and to contribute to the studies to be conducted in the field of behavioural finance in line with the data obtained.

Method: Categorical analysis technique and descriptive content analysis method were used. In this study where content analysis was applied, academic studies were categorised according to the years of preparation, type of publication, language of writing, universities, subject areas, associated variables and research methods.

Results: In this study, 716 studies published between 2003 and 2024 were reached by examining YÖKTEZ and Google Scholar studies in the field of behavioural finance. Of these studies, 409 were retrieved from YÖKTEZ and 307 from Google Scholar database.

Conclusion: The analysis of the studies conducted on the Council of Higher Education Thesis Centre (YÖKTEZ) and Google Scholar shows that at the master's level, especially in 2019, 2021 and 2022. According to Google Scholar data, it was observed that the research conducted in 2022 was the most intense on the basis of articles. When analysed by years, it was determined that the most studies were conducted in Turkish language. It has been observed that researches especially in the field of business administration stand out. The main focus of these studies was investor behaviour. It was determined that the number of studies in which the survey method was preferred was higher than other methods. This analysis reveals that research on investor behaviour in the field of business administration in Turkish language is generally conducted by survey method. When the studies conducted in the field of behavioural finance according to years are examined, the topics addressed in theses and articles differ. Content analysis studies, which present many different information about scientific publications together, have the feature of being a guide for new research.

1. Giriş

Davranışsal finans, bireylerin ve kurumların ekonomik karar alma süreçlerini psikolojik ve davranışsal faktörlerin etkisi altında inceleyen bir alan olarak tanımlanır (Barberis ve Thaler, 2003, 1053-1128). Bu alandaki araştırmalar, geleneksel finans teorilerinin aksine, insanların rasyonel olmadığını ve mükemmel bilgiye sahip olmadıklarını öne sürer (Shiller, 2015, 18). Gerçekte, insanlar genellikle duygusal tepkilere dayalı kararlar alır ve çeşitli önyargılara maruz kalır (Thaler, 2015, 20). Ayrıca, bireylerin finansal konularda sınırlı bilgiye ve yeteneklere sahip oldukları da göz önüne alınmalıdır (Barber ve Odean, 2001, 261-292). Bu nedenle, davranışsal finans, finansal piyasalardaki anormallikleri açıklamak ve yatırımcıların daha iyi kararlar almasına yardımcı olmak için insan davranışlarını anlamaya odaklanır.

Davranışsal finans, davranışsal ekonominin bir alt dalı olarak finans dünyasında ekonomik güdülerıyla hareket eden rasyonel insan davranışlarını inceleyen, psikoloji, sosyoloji ve antropoloji biliminden türetilmiş teorilerden faydalanarak finansal piyasa davranışlarını açıklayan bir disiplindir (Kıyılar ve Akkaya, 2016, 42). Davranışsal finans perspektifi, bireylerin nasıl karar verdiklerini ve çeşitli zihinsel karar süreçlerine ne şekilde ulaştıklarını açıklamaya çalışmaktadır. Davranışsal finans kavramı ilk olarak 1913 yılında psikoloji biliminde yeni bir yaklaşım olarak ortaya çıkmıştır. 1979 yılında Daniel Kahneman ve Amos Tversky'nin geliştirdiği Beklenti Teorisi'ni açıklayan makale ile çalışmalara konu olmuştur. 2002 yılında Nobel Ekonomi ödülü alan Kahneman yaptığı çalışmalar ile bireylerin irrasyonel hareket ettiğini, karar alma süreçlerinde sistematik hatalar yaptığını ve bu hataların öngörülebilir olduğunu göstermiştir. Türkiye'de davranışsal finans, 20. yüzyılın ortalarından itibaren bilişsel psikolojinin gelişimiyle finanstaki yaşanan ve ekonomistler tarafından açıklanamayan anomalilerle birlikte gelişim göstermiştir.

Finans biliminde geleneksel ve davranışsal finans kabul gören iki yaklaşımdır. Bunlardan, geleneksel finans rasyonel insanı karar verme sürecinde temel alan matematiksel ve sayısal verilere dayanan bir yaklaşımdır (Qawi, 2010, 125-145).

Davranışsal finans, finansal karar alma süreçlerinde duygusal ve psikolojik faktörlerin rolünü vurgulayarak geleneksel finanstaki farklı bir bakış açısı sunar. Bu disiplin, insanların finansal kararlarında tamamen rasyonel olmadığını savunur ve bazen duygusal veya psikolojik etkenlerin karar alma süreçlerini belirlediğini öne sürer.

Bir kişi hisse senedi alım satımı yaparken, geleneksel finans teorilerine göre tamamen rasyonel bir şekilde hareket etmesi beklenir. Ancak, davranışsal finans perspektifine göre, duygusal tepkiler, geçmiş deneyimler veya sosyal etkileşimler gibi faktörler de karar sürecini etkileyebilir (Kahneman ve Tversky, 1979, 263-291). Bu nedenle, davranışsal finans, bireylerin finansal karar alma süreçlerini daha iyi anlamalarına ve bu sayede daha etkili ve verimli finansal kararlar almalarına yardımcı olmayı hedefler. Bu disiplin, finansal piyasalardaki belirli davranış kalıplarını ve eğilimlerini açıklamak için psikolojik ve sosyolojik teorilere dayanır (Smith ve Jones, 2020, 45-62).

2. Literatür Taraması

Davranışsal finans alanında lisansüstü tezlerin çeşitli yöntemlerle analiz edildiği ancak tüm alanı kapsayan bir akademik araştırmaya rastlanmadığı belirtilmektedir (Özkan ve Aydın, 2021, 78). Bu çalışma, davranışsal finans alanındaki mevcut araştırmaların geniş bir yelpazesini kapsamakta ve akademik çalışmalarda henüz ele alınmamış veya daha fazla araştırma gerektiren boşlukları belirlemeye yardımcı olmaktadır. Bu nedenle, tarafımda yapılan çalışmanın, alandaki bilgi boşluklarını doldurarak özgün bir katkı sağlayacağı öne sürülebilir.

Paşalı Taşoğlu ve ark. (2016) çalışmasında belirtildiği gibi, Türk finans basınının en yüksek tirajına sahip dergilerinden Turkish Time, Fortune ve Forbes'un, Haziran-Aralık 2016 dönemi boyunca BİST 30'daki şirketler üzerindeki etkileri incelenmiştir. Araştırmada, bu dergilerdeki reklam ve haberlerin finansal iletişim üzerindeki rolü detaylı bir şekilde analiz edilmiştir. Sonuçlar, söz konusu dergilerde yer alan şirketlere ait haberlerin diğer dergilerden farklılık gösterdiğini, özellikle röportaj ve özel haberlerin sayısının sınırlı olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca, marka değeri, itibar ve sosyal sorumluluk gibi konuların, genel haberlere kıyasla daha az yer aldığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte, araştırma, şirketlerin halkla ilişkiler birimlerinin finans basınının gündemini etkileyemediğini ve yatırımcılarla ilişki kurma sürecinde finans basınından yeterince faydalanmadığını ortaya koymuştur.

Kabapelit'in (2018) araştırmasına göre, 2016-2017 yılları arasında İstanbul'da yaşayan ve 20 yaş ve üzeri olan bireylerin yatırım yaparken sergiledikleri davranışsal faktörler incelenmiştir. Araştırmanın amacı, bu bireyler arasında yatırım yapma davranışlarında farklılık olup olmadığını belirlemektir. Yapılan çalışma sonucunda, sermaye piyasalarında yatırım yapma kararı alan ve yatırım yapan bireylerin takip düzeylerinin duygusal, sosyal, bilgi ve iletişim kaynaklı eğilimler tarafından öngörüldüğü ortaya konmuştur.

Doğan ve Altınkaynak (2019) çalışmasında Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Tez Kataloğu ve YÖK Tez Merkezi verilerini kullanarak 1995-2017 yılları arasında 247 adet “Muhasebe – Finansman” konulu lisansüstü tez çalışmaları incelemiştir. Bu inceleme sonucunda, muhasebe alanında yapılan lisansüstü çalışmaların en fazla olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, öğrencilerin doktora programlarına kabul edilme oranının yüksek lisans programlarına göre daha düşük olduğu belirlenmiştir. Çalışmaların çoğunlukla Türkçe dilinde hazırlandığı ve tezlere danışmanlık yapan akademisyenlerin genellikle doktor öğretim üyeleri olduğu saptanmıştır

Sarıgül (2020) çalışmasında Türkiye'de finansal okuryazarlık alanında yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerinin incelenmesiyle, bu alandaki mevcut çalışmaların değerlendirilmesi ve daha sonra yapılacak araştırmalara temel oluşturması amaçlanmıştır. Çalışma sonuçlarına göre, İstanbul'un bu konudaki çalışmaların merkezi olduğu ve Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme anabilim dalında en fazla tezin kaleme alındığı tespit edilmiştir. Ayrıca, erkeklerin finansal okuryazarlık düzeylerinin kadınlara kıyasla daha yüksek olduğu ve yaşın artmasıyla birlikte finansal okuryazarlık düzeyinin de arttığı görülmüştür

Şekeroğlu ve Kızıloğlu'nun (2021) davranışsal finans alanında yaptıkları çalışmada, 2003-2020 yılları arasında gerçekleştirilen lisansüstü tez çalışmaları incelenmiştir. Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi'nde kayıtlı olan 79'u yüksek lisans, 15'i doktora tezi olmak üzere toplam 94 tez incelenmiştir. Bu çalışmaların çoğunun Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde hazırlandığı ve 50 farklı üniversitede gerçekleştirildiği belirlenmiştir. Ayrıca, büyük şehirlerde yer alan üniversitelerin bu alanda özellikle ilgi gösterdiği gözlemlenmiştir.

3. Amaç

Bu çalışma, 2003-2024 yılları arasında davranışsal finans alanında yazılmış akademik çalışmaları kapsamlı ve bütüncül bir şekilde içerik analiziyle incelenmiştir. Bu ana amaç doğrultusunda “Davranışsal finans alanında yazılmış çalışmaların; yayım yılları, türleri ve yazım dili, hazırlandığı alan bilgisi, çalışma konu alanları, ilişkilendirilen değişkenler ve araştırma yöntemi nelerdir?” alt amaçlarına yanıt aranmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, davranışsal finans alanında gerçekleştirilen çalışmaların incelenmesi amaçlanmıştır.

4. Yöntem

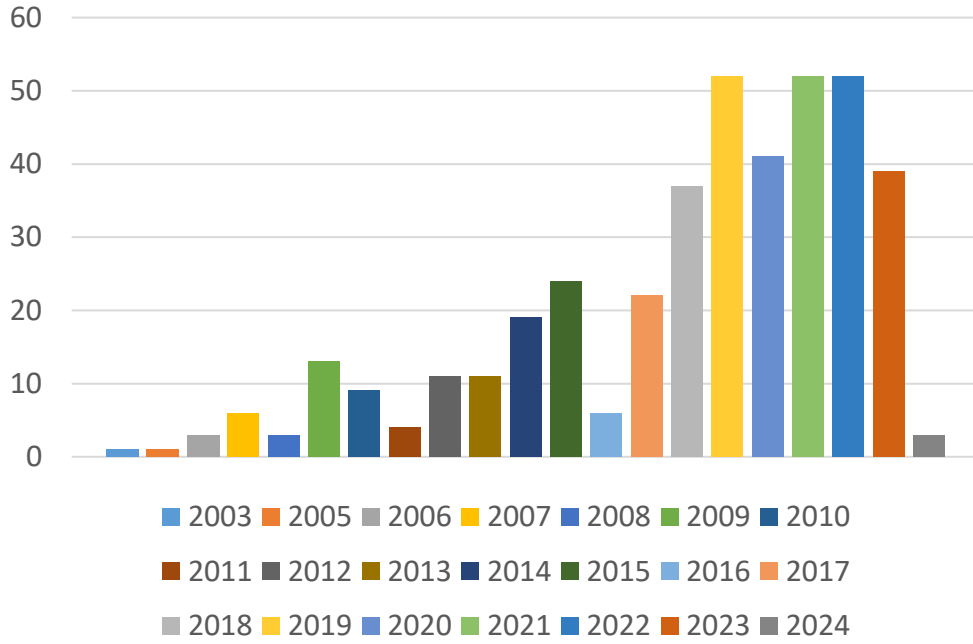
Çalışmanın analizinde, kategorik çözümlene tekniği ve betimsel içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi, nitel ve nicel çalışmaların derinlemesine incelenerek belirli bir konu veya alandaki metnin içeriğinin sistematik bir şekilde analiz edilmesi sürecidir (Smith, 2015, 123-145). İçerik analizi, sosyal bilimler ve dijital pazarlama alanında sıkça kullanılan nitel bir araştırma tekniği olarak kabul edilmektedir (Johnson, 2017, 78-92). Kategorik çözümlene, bir iletiyi önceden tanımlanmış veya inceleme sırasında eklenen ölçütlere göre parçalara ayırarak kategorilere gruplama işlemidir.

Çalışmanın evreni, YÖKTEZ ve Google Akademik veri tabanlarından toplanmıştır. 2003 ile Şubat 2024 tarihleri arasında yayınlanmış ve tam metni erişime açık olan 716 akademik çalışma incelenerek analiz gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmaların 409'u YÖKTEZ, 307'si ise Google Akademik üzerinden temin edilmiştir. İncelenen çalışmalarda içerik analizi yapılmış ve yayım yılları, türleri ve dilleri, hazırlandığı alan bilgisi, konu alanları, ilişkilendirilen değişkenler ve araştırma yöntemleri açısından kategorize edilmiştir. Son aşamada, kategorize edilen tüm çalışmalar tablo haline getirilmiş ve yorumlanmıştır.

5. Bulgular

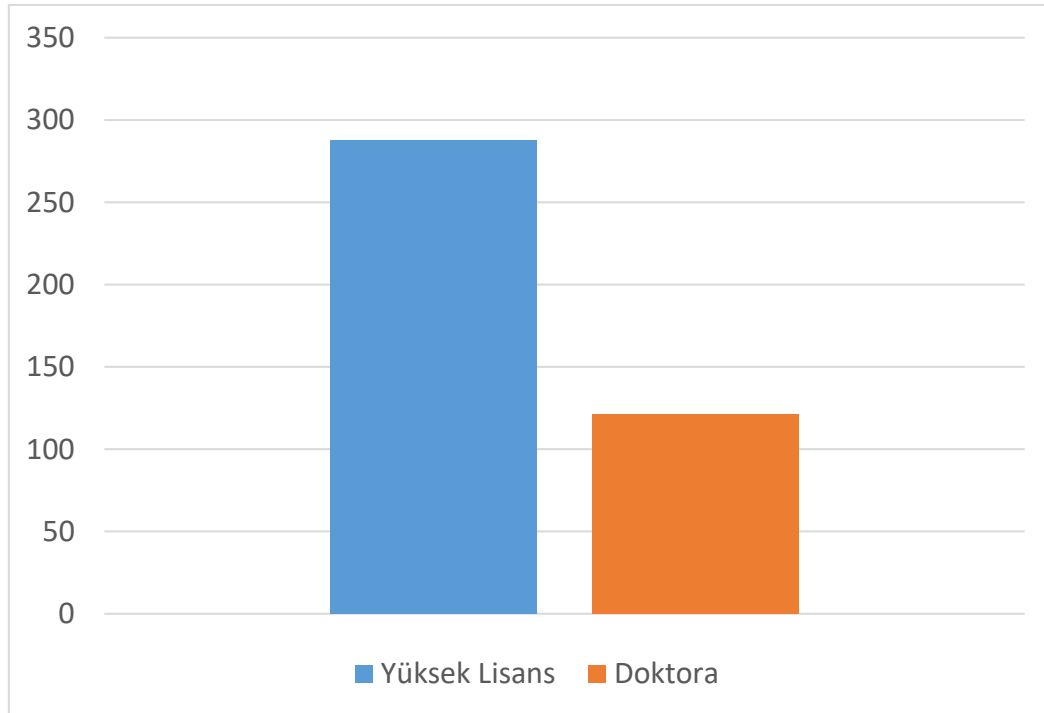
Araştırma kapsamında YÖKTEZ ve Google Akademik'te yayınlanmış akademik çalışmalar incelenmiş olup 2003-2024 yılları arasında davranışsal finans alanında hazırlanmış 716 çalışmaya ulaşılmıştır. Çalışmaların 409'u YÖKTEZ, 307'si Google Akademik'ten temin edilmiştir.

Grafik 1: YÖKTEZ Çalışmalarının Yayın Yıllarına Göre Dağılımı

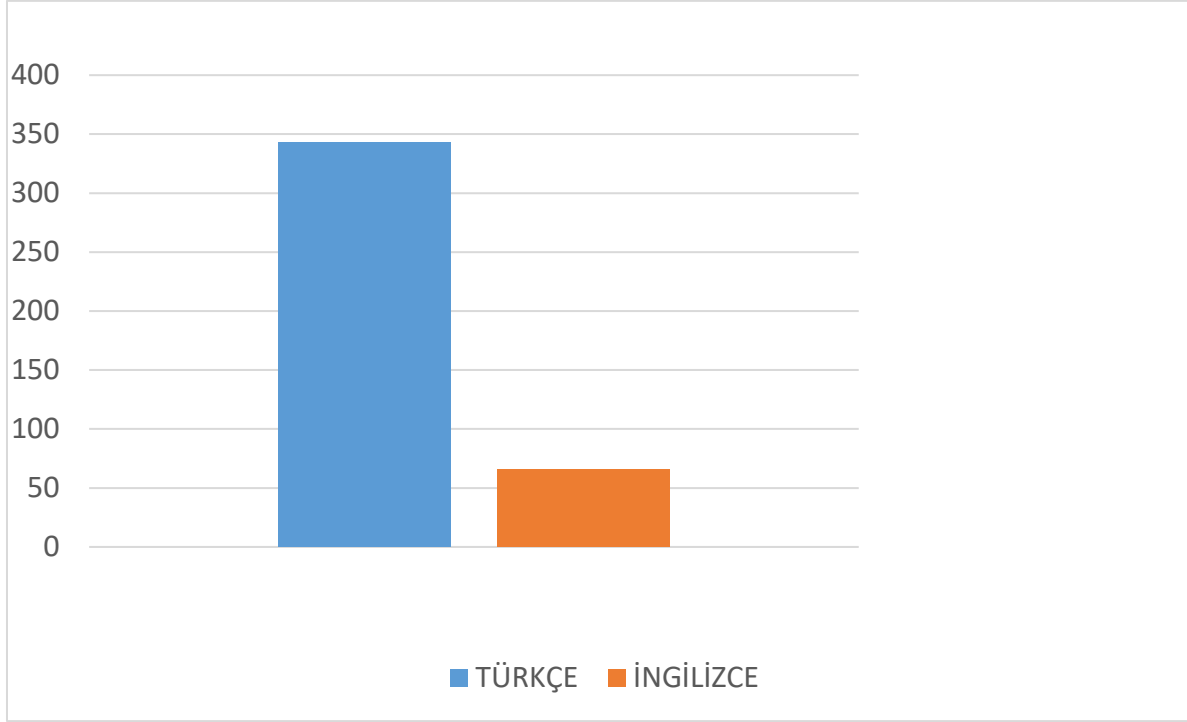
Grafik 1’de görüldüğü gibi 2003-2024 yılları arasında YÖKTEZ’de yayınlanan 409 akademik çalışma incelenmiştir. Davranışsal finans konusunda yapılan çalışmaların sayısında son yıllarda artış gözlemlenmiştir. En çok 2019, 2021 ve 2022 yıllarında 52’şer çalışma yapılmıştır. 2004 yılında hiç çalışma yapılmamıştır

Grafik 2: YÖKTEZ Çalışmalarının Yayın Türlerine Göre Dağılımı

Grafik 2’de görüldüğü üzere 2003-2024 yılları arasında YÖKTEZ’de yayınlanan 409 çalışmanın 288’i yüksek lisans tezi olup 121’i doktora tezinden oluşmaktadır. Yıllar itibariyle hazırlanan çalışmaların sayıları incelendiğinde yüksek lisans tezlerinin doktora tezlerinden daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Yüksek lisans alanında en fazla çalışma 2019 yılında ve doktora alanında ise 2018 yılında yapılmıştır.

Grafik 3: YÖKTEZ Çalışmalarının Yazım Diline Dağılımı

Grafik 3'te görüldüğü üzere, 2003-2024 yılları arasında YÖKTEZ'de yayınlanan 409 çalışmanın 343'ü Türkçe ve 66'sı İngilizce olarak yazılmıştır. Türkçe dilinde en fazla çalışma 2021 yılında ve İngilizce dilinde en fazla çalışma 2019 ve 2023 yıllarında yapılmıştır.

Tablo 1: YÖKTEZ Çalışmalarının Hazırladığı Alan Bilgisine Göre Dağılımı

YILLAR	BANKA VE SİGORTACILIK	DENİZCİLİK	EKONOMETRİ	EOKNOMİ	ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ	FINANS	FINANSAL EKONOMİ	İKTİSAT	İNSAN KAYN. YÖNETİMİ	İSTATİSTİK	İŞLETME	MALİYE	MATEMATİK	MUHAS. VE FINANS. YÖN.	ULUS. TIC. VE FINANS	TOPLAM
2003				1												1
2005											1					1
2006											3					3
2007	1			2							3					6
2008				1							2					3
2009	1							1			11					13
2010								2			7					9
2011											4					4

2012	3							4			4					11
2013						1					10					11
2014	1			1		2		1			13		1			19
2015	1					1		1			20	1				24
2016	1										5					6
2017						1		3			17					22
2018	1		1				4	3			27			1		37
2019	4	1	3	2		3		10			29					52
2020	3			1		5		4		1	25	2				41
2021	5		1	3		1		6			36					52
2022	9			1		1		12			28	1				52
2023	8			1	1	3		1	1		23				1	39
2024											3					3
TOPLAM	39	1	5	13	1	18	4	48	1	1	271	4	1	1	1	409

YÖKTEZ’de yayınlanmış davranışsal finans alanındaki akademik çalışmalar incelendiğinde en fazla çalışmanın 2019, 2021 ve 2022 yıllarında ve işletme alanında yapıldığını söylemek mümkündür. Akademik çalışmaların bilim dallarına göre dağılımı incelendiğinde 271’i işletme, 48’i iktisat ve 39’u bankacılık ve sigortacılık alanında hazırlandığı tespit edilmiştir. Davranışsal finans alanında 2004 yılında herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

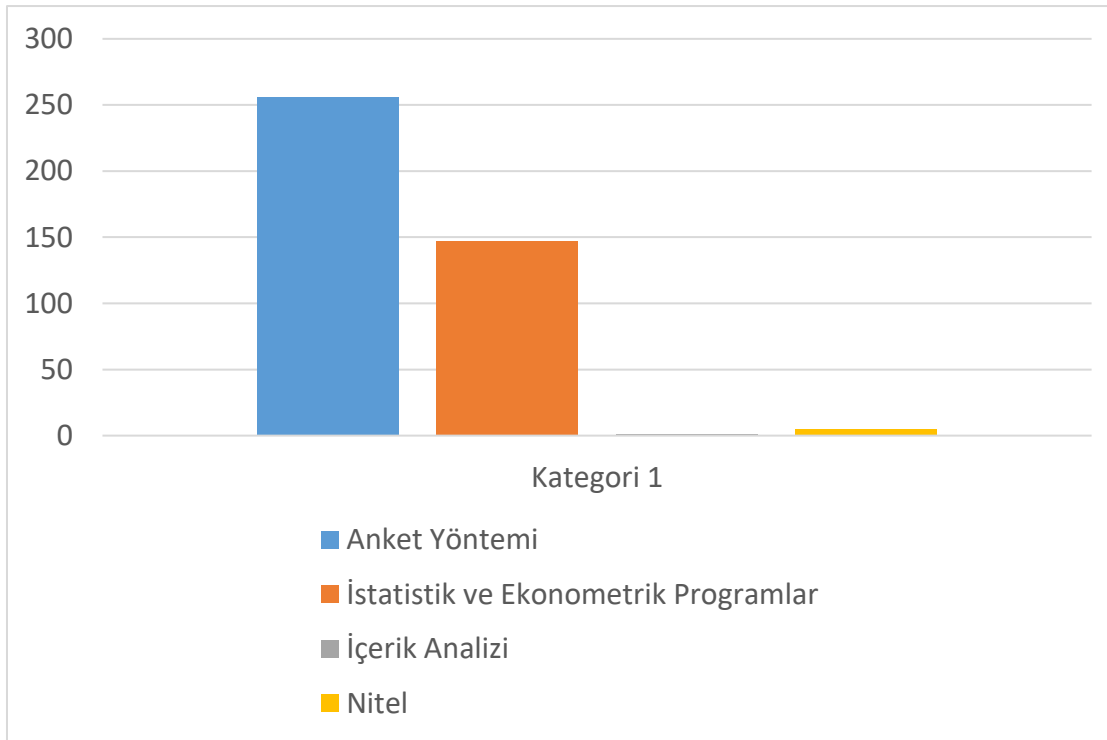
Tablo 2: YÖKTEZ Çalışmalarının İlişkilendirildiği Değişkenlere Göre Dağılımı

YILLAR	ANOMALİLER	DAVRANIŞSAL FİNANS	DAVRANIŞSAL FİNANS MODELLERİ	FINANSAL OKURYAZARLIK	PSIKOLOJİK ÖNYARGILAR	SÜRÜ DAVRANIŞI	YATIRIMCI DAVRANIŞLARI	YATIRIMCI PSIKOLOJİSİ	TOPLAM
2003								1	1
2005								1	1
2006	1							2	3
2007		2					3	1	6
2008		1	1				1		3
2009	2	2			1	2	2	4	13
2010	1		3			1	2	2	9
2011	1		2					1	4
2012			3				5	3	11

2013			2	1	1	1	2	4	11
2014	2			4	1	1	3	8	19
2015	4		2	1	2	1	9	5	24
2016			1		1		3	1	6
2017	3		3	1	3	2	6	4	22
2018	3		3	5	1	4	14	7	37
2019	5		6	4	4	3	22	8	52
2020	4		7	6	3	3	6	12	41
2021	7	3	6	5	11	2	11	7	52
2022	8	2	5	4	11	3	15	4	52
2023	2		4	1	7	5	9	11	39
2024				1			2		3
TOPLAM	43	10	48	33	46	28	115	86	409

YÖKTEZ’de yayınlanmış davranışsal finans alanındaki akademik çalışmalar ilişkilendirilen değişkenlere göre incelendiğinde en fazla çalışmanın 2019, 2021 ve 2022 yıllarında ve yatırımcı davranışları konusunda olduğunu söylemek mümkündür. 2017 yılı ve sonrasında çalışmalarda ciddi artışlar görülmektedir. Akademik çalışmaların ilişkilendirilen değişkenlere göre dağılımı incelendiğinde 115’i yatırımcı davranışları, 86’sı yatırımcı psikolojisi, 48’i davranışsal finans modelleri, 46’sı psikolojik önyargılar ve 43’ü anomaliler alanında hazırlandığı tespit edilmiştir.

Grafik 4: YÖKTEZ Çalışmalarının Araştırma Yöntemlerine Göre Dağılımı

Grafik 4’te görüldüğü üzere 2003-2024 yılları arasında YÖKTEZ’de yayınlanan 409 çalışmanın 256’sı anket yöntemi, 147’si istatistik ve ekonometrik programlar, 1’i içerik analizi ve 5’i nitel araştırma yöntemiyle hazırlanmıştır.

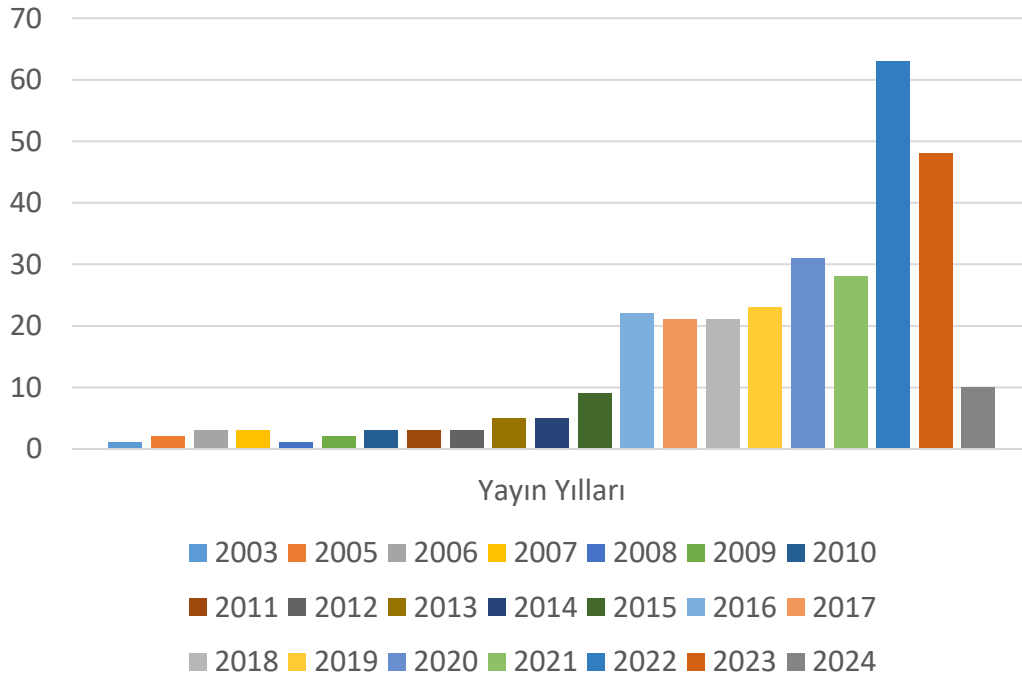
Tablo 3: YÖKTEZ Çalışmalarının Hazırlandığı Üniversite Türüne Göre Dağılımı

YILLAR	DEVLET ÜNİVERSİTESİ	VAKIF ÜNİVERSİTESİ	TOPLAM
2003	1		1
2005	1	1	2
2006	3		3
2007	5	1	6

2008	3		3
2009	12	1	13
2010	8	1	9
2011	3	1	4
2012	10	1	11
2013	7	4	11
2014	12	7	19
2015	21	3	24
2016	2	4	6
2017	14	8	22
2018	30	7	37
2019	41	11	52
2020	22	19	41
2021	36	16	52
2022	42	10	52
2023	28	11	39
2024	3		3
TOPLAM	304	105	409

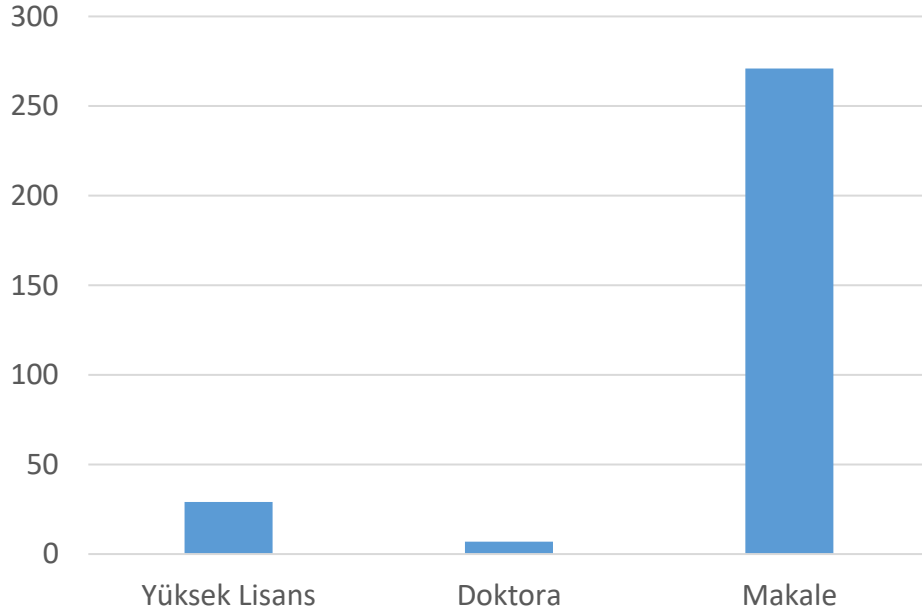
YÖKTEZ’de yayınlanmış davranışsal finans alanındaki akademik çalışmalar hazırlandığı üniversite türüne göre incelendiğinde en fazla çalışmanın devlet üniversitelerinde yapıldığını söylemek mümkündür. Yıllara oranla incelendiğinde ise en fazla çalışma 2022 yılında, 42 çalışma ile devlet üniversitelerinde yapılmıştır. Vakıf üniversitelerinde ise en fazla 2020 yılında 19 çalışma yapılmıştır.

Grafik 5: Google Akademik Çalışmalarının Yayın Yıllarına Göre Dağılımı

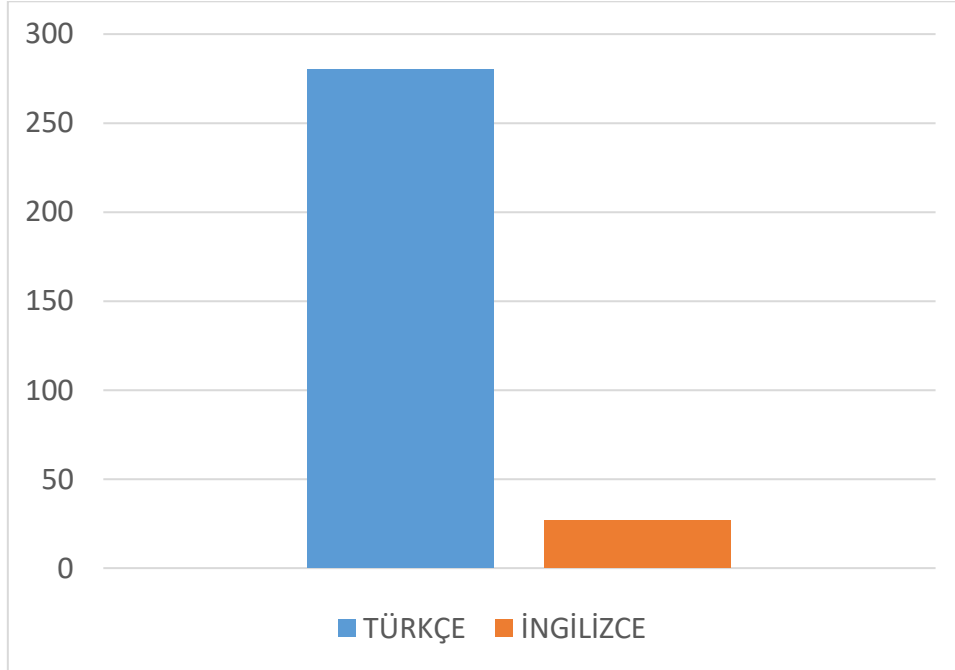
Grafik 5’te görüldüğü üzere 2003-2024 yılları arasında Google Akademik’te yayınlanan 307 akademik çalışma incelenmiştir. Davranışsal finans konusunda Google Akademik’te yayınlanan çalışmaların sayısında son yıllarda artış gözlemlenmiştir. En çok 2022 yılında 63 çalışma yapılmıştır. 2004 yılında hiç çalışma yapılmamıştır.

Grafik 6: Google Akademik Çalışmalarının Yayın Türlerine Göre Dağılımı

Şekil 6'da görüldüğü üzere 2003-2024 yılları arasında Google Akademik'te yayınlanan 307 çalışmanın 36'sı tez olup 271'i makalelerden oluşmaktadır. 36 tezin ise 29'u yüksek lisans, 7'si doktora tezidir. 59 makale ile en fazla çalışma 2022 yılında yapılmıştır.

Grafik 7. Google Akademik Çalışmaların Yazım Diline Göre Dağılımı

Şekil 6'da görüldüğü üzere 2003-2024 yılları arasında Google Akademik'te yayınlanan 307 çalışmanın 280'i Türkçe ve 27'si İngilizce olarak yazılmıştır. Türkçe dilinde en fazla çalışma 2022 yılında 52 makale ile yapılmıştır.

Tablo 4. Google Akademik Çalışmalarının Hazırlandığı Alan Bilgisine Göre Dağılımı

YILLAR	BANKACILIK VE SİGORTACILIK	DIĞER (DERGİ)	DIŐ TİCARET	EKONOMETRİ	EKONOMİ	İKTİSAT	İŐETME	ULUSLARARASI FİNANS	ULUSL. FİNANS VE TİCARET	TOPLAM
2003						1				1
2005					1		1			2
2006							3			3
2007							2	1		3
2008							1			1
2009							2			2
2010							3			3
2011		2					1			3
2012							3			3
2013		4				1				5
2014	1	3					1			5
2015		1	1			1	5		1	9
2016	1	17				1	3			22
2017	1	18					2			21
2018	2	11			1		6		1	21
2019		16				1	4			23
2020	1	26				1	3			31
2021	1	25				1	1			28
2022		57				1	5			63
2023		46					2			48
2024		10								10
TOPLAM	7	236	1	2	2	8	48	1	2	307

Google Akademik'te yayınlanmış davranışsal finans alanındaki akademik çalışmalar incelendiğinde en fazla çalışmanın 2022 yılında yapıldığını söylemek mümkündür. Ayrıca 2022 yılı 57 makale ile dergilerde yayınlanan çalışmaların en fazla yapıldığı yıl olmuştur. Akademik çalışmaların bilim dallarına göre dağılımı incelendiğinde 48'i İşletme, 236'sı diğer, 8'i iktisat ve 7'si Bankacılık ve Sigortacılık alanında hazırlandığı tespit edilmiştir. Davranışsal finans alanında 2004 yılında herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

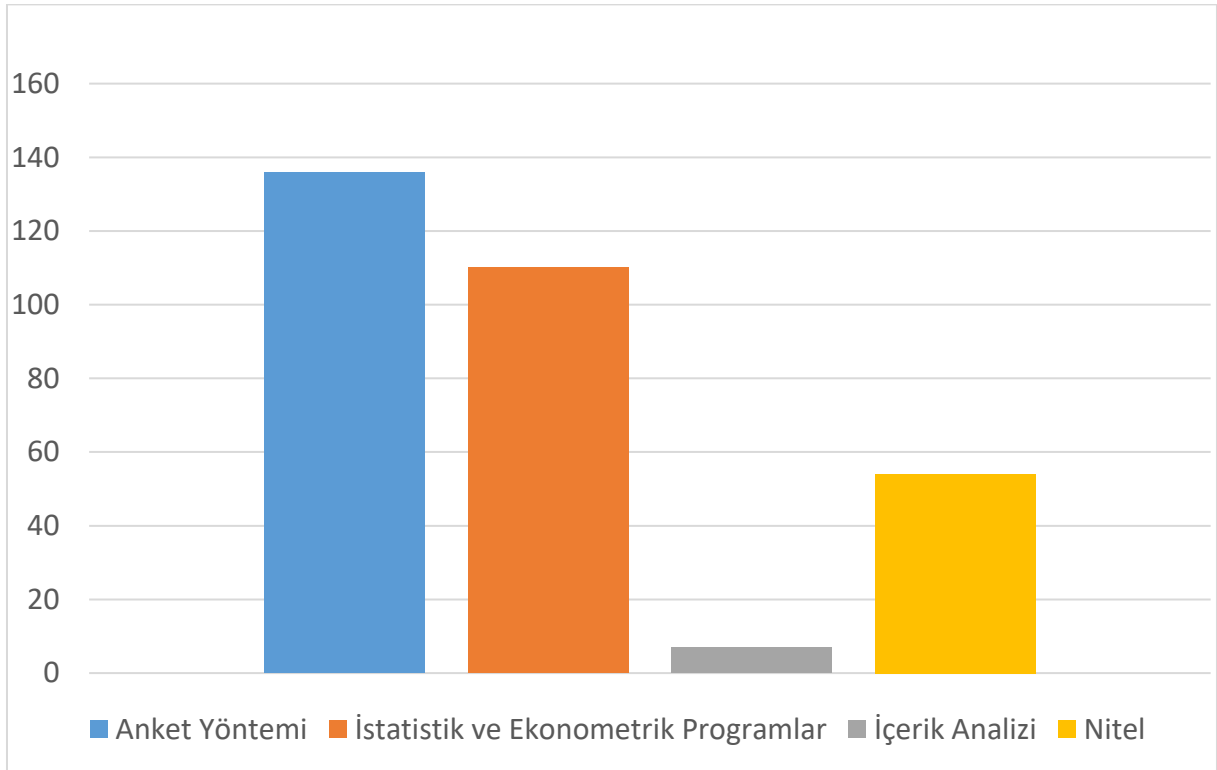
Tablo 5. Google Akademik Çalışmalarının İlişkilendirilen Değişkenlerine Göre Dağılımı

YILLAR	ANOMALİLER	DAVRANIŞSAL FİNANS	DAVRANIŞSAL FİNANS MODELLERİ	FINANSAL OKURYAZARLIK	PSİKOLOJİK ÖN YARGILAR	SÜRÜ DAVRANIŞI	YATIRIMCI DAVRANIŞLARI	YATIRIMCI PSİKOLOJİSİ	TOPLAM
2003							1		1
2005								2	2
2006	1							2	3
2007	1		1					1	3
2008	1								1
2009					1			1	2
2010	2			1					3
2011	1		2						3

2012					2			1	3
2013	1		3					1	5
2014					1		4		5
2015	2		1	3	1	1	1		9
2016	6	2	1		2		7	4	22
2017	2	2	1	3	5		3	5	21
2018	2	1		3	6		5	4	21
2019	3	2	2	2	2	2	5	5	23
2020	1	1	1	4	5	3	11	5	31
2021	3	4	4	1	3	2	7	4	28
2022	13	4	4	1	8	3	24	6	63
2023	8		5	8	4	4	11	8	48
2024	2					2	4	2	10
TOPLAM	49	16	25	26	40	17	83	51	307

Google Akademik'te yayınlanmış davranışsal finans alanındaki akademik çalışmalar ilişkilendirilen değişkenlerine göre incelendiğinde en fazla çalışma 2022 yılında yapılmıştır. Çalışmaların 83'ü yatırımcı davranışları, 51'i yatırımcı psikolojisi, 49'u anomaliler ve 40'i psikolojik önyargılar alanında hazırlandığı tespit edilmiştir.

Grafik 8. Google Akademik Çalışmaların Araştırma Yöntemlerine Göre Dağılımı

Grafik 6'te görüldüğü üzere 2003-2024 yılları arasında Google Akademik'te yayınlanan 307 çalışmanın 136'sı anket yöntemi, 110'u istatistik ve ekonometrik programlar, 7'si içerik analizi ve 54'ü nitel araştırma yöntemiyle hazırlanmıştır.

Tablo 6. Google Akademik Çalışmaların Hazırlandığı Platforma Göre Dağılımı

Yıllar	Devlet Üniversitesi	Vakıf Üniversitesi	Diğer (Dergiler)	Toplam
2003		1		1
2005	1		1	2
2006	3			3
2007	1	1		2

2008			1	1
2009	1		1	2
2010	1		2	3
2011	2		1	3
2012			3	3
2013	5			5
2014	1		4	5
2015	2		7	9
2016	1	1	20	22
2017	2	1	18	21
2018	2	2	17	19
2019	3		20	23
2020	1	1	29	31
2021	2	1	25	28
2022	4		59	63
2023	1	1	46	48
2024			10	10
TOPLAM	33	9	265	307

Google Akademik'te yayınlanmış davranışsal finans alanındaki akademik çalışmalar hazırlandığı platforma göre incelendiğinde en fazla çalışmanın dergilerde yapıldığını söylemek mümkündür. Yıllara oranla incelendiğinde ise en fazla çalışma 2022 yılında 59 çalışma ile dergilerde makale olarak yapılmıştır.

6. Sonuç

Bu çalışmada, 2003-2024 yılları arasında YÖKTEZ ve Google Akademik veri tabanlarında yayınlanmış "Davranışsal Finans" alanındaki akademik çalışmalara yönelik bir içerik analizi gerçekleştirilmiştir. Analiz sonuçlarına göre şu bulgular elde edilmiştir:

- Bu çalışma kapsamında, 2003-2024 yılları arasında davranışsal finans alanında toplam 716 çalışma incelenmiştir, bunların 409'u YÖKTEZ'de, 307'si ise Google Akademik'te yayınlanmıştır. Genellikle işletme bölümünde ve yatırımcı davranışları konusunda olup, Türkçe dilinde ve anket yöntemiyle gerçekleştirilmiştir.
- YÖKTEZ'de yer alan 409 çalışmadan 288'i yüksek lisans tezi, 121'i ise doktora tezidir.
- Yıllara göre yapılan değerlendirmede, davranışsal finans alanında en yoğun çalışmaların 2019, 2021 ve 2022 yıllarında gerçekleştirildiği görülmektedir. Bu dönemde en fazla çalışma işletme (271), iktisat (48) ve bankacılık ve sigortacılık (39) alanlarında yayınlanmıştır. Öte yandan, 2004 yılında hiçbir çalışmanın yayınlanmamış olması dikkat çekmektedir.
- YÖKTEZ'de yer alan çalışmalar incelendiğinde, en yoğun çalışmaların 2019, 2021 ve 2022 yıllarında yapıldığı görülmektedir. Bu dönemde yatırımcı davranışları, yatırımcı psikolojisi, davranışsal finans modelleri, psikolojik önyargılar ve anomaliler gibi konuların anket yöntemiyle incelendiği belirlenmiştir.
- YÖKTEZ çalışmalarının çoğunluğunun 2022 yılında devlet üniversitelerinde yapıldığı tespit edilmiştir.
- Google Akademik'te yer alan 307 çalışmanın 29'u yüksek lisans tezi, 7'si doktora tezi ve 271'i makaleden oluşmaktadır.
- Çalışmaların yıllara göre değerlendirilmesi sonucunda, en fazla çalışmanın dergilerde yayınlandığı (236), işletme alanında (48) ve 2022 yılında gerçekleştirildiği belirlenmiştir. Google Akademik üzerinde yayınlanan çalışmalar incelendiğinde ise en yoğun çalışmanın 2022 yılında yapıldığı ve bu çalışmaların yatırımcı davranışları, yatırımcı psikolojisi, anomaliler ve psikolojik önyargılar gibi konuları anket yöntemiyle incelediği gözlemlenmiştir.
- Google Akademik çalışmalarının çoğunluğu 2022 yılında dergilerde yayınlanmıştır.

Bu çalışma, 2003-2024 yılları arasında davranışsal finans alanında yapılan akademik araştırmaları kapsamlı bir şekilde incelemeyi ve bu çalışmaların ortak ve farklı yönlerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu şekilde, çalışmanın bulguları, gelecekte davranışsal finans üzerine araştırma yapacak olan araştırmacılara çalışmalarını planlamalarında yardımcı olabilir. Ayrıca, bu çalışmanın sonuçlarına dayanarak, gelecekte davranışsal finans konusunda yapılacak çalışmalarda veri toplama araçlarının ve veri analiz yöntemlerinin çeşitlendirilmesi önerilebilir.

Kaynakça (APA 6. Baskı)

- Barber, B. M., & Odean, T. (2001). Boys will be boys: Gender, overconfidence, and common stock investment. *The Quarterly Journal of Economics*, 116(1), 261-292.
- Barberis, N., & Thaler, R. (2003). A survey of behavioral finance. *Handbook of the Economics of Finance*, 1(1), 1053-1128.
- Doğan, Ö., & Altınkaynak, F. (2019). Muhasebe ve Finans Alanında Yazılmış Lisansüstü Tezlere Yönelik Bir İçerik Analizi. *İşletme Bilimi Dergisi*, 7(1), 131-150.
- Johnson, K. (2017). Dijital pazarlama ve içerik analizi. *Dijital Pazarlama Dergisi*, 5(2), 78-92.
- Kabapelit, A. (2018). İstanbul'da 20 yaş ve üzeri bireylerin yatırım yaparken sergiledikleri davranışsal faktörler üzerine bir araştırma. *Sermaye Piyasaları Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, 10(2), 45-58.
- Kahneman, D., & Tversky, A. (1979). Prospect Theory: An Analysis of Decision under Risk. *Econometrica*, 47(2), 263-291.
- Kıyılar, M., & Akkaya, M. (2016). Davranışsal finans: Finansal piyasa davranışlarını anlamada psikoloji temelli bir yaklaşım. *Finans Politik & Ekonomik Yorumlar*, 53(622), 37-48.
- Özkan, E., & Aydın, Y. (2021). Davranışsal finans alanında lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi*, 26(3), 77-90.
- Qawi, M. A. (2010). Behavioral Finance: What Drives Stock Market Anomalies? *Managerial Finance*, 36(2), 125-145. <https://doi.org/10.1108/03074351011016015>
- Paşalı Taşoğlu, G., ve diğerleri. (2016). Turkish Time, Fortune ve Forbes'un BİST 30'daki Şirketler Üzerindeki Etkilerinin Analizi. *Finansal İletişim Araştırmaları Dergisi*, 8(2), 123-137. DOI:10.17361/UHIVE.20161119457
- Sarıgül, H. (2020). Türkiye De Finansal Okuryazarlık Alanında Yazılan Lisansüstü Tezlerin İçerik Analizi. *Yükseköğretim Ve Bilim Dergisi*, (1), 153-165.
- Shiller, R. J. (2015). *Irrational exuberance*. Princeton University Press.
- Smith, J. (2015). İçerik analizinde nitel araştırma yöntemleri. In A. Örnek & B. Deneme (Eds.), *Araştırma Metodolojisi* (pp. 123-145). Yayınevi.
- Smith, J., & Jones, A. (2020). Understanding Behavioral Finance: Exploring Psychological and Sociological Theories in Financial Markets. *Journal of Finance Studies*, 15(3), 45-62.
- Şekeroğlu, G., & Kızıloğlu, E. (2021). Davranışsal finans: Türkiye'de yazılmış lisansüstü tezlere ilişkin içerik analizi. *OPUS-Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 18(39), 681-701. DOI: 10.26466/opus.827230.
- Thaler, R. H. (2015). *Misbehaving: The making of behavioral economics*. W.W. Norton & Company.

ETİK VE BİLİMSEL İLKELER SORUMLULUK BEYANI

Bu çalışmanın tüm hazırlanma süreçlerinde etik kurallara ve bilimsel atıf gösterme ilkelerine riayet edildiğini yazar(lar) beyan eder. Aksi bir durumun tespiti halinde Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Turhal Uygulamalı Bilimler Fakültesi Dergisi'nin hiçbir sorumluluğu olmayıp, tüm sorumluluk makale yazar(lar)ına aittir. Yazar(lar) etik kurul izni gerektiren çalışmalarda, izinle ilgili bilgileri (kurul adı, tarih ve sayı no) yöntem bölümünde ve ayrıca burada belirtmişlerdir.

Kurul adı:

Tarih:

No:

ARAŞTIRMACILARIN MAKALEYE KATKI ORANI BEYANI

1. yazar katkı oranı: % ____

2. yazar katkı oranı: % ____